

UCHWAŁA NR 9/298/16
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 2 marca 2016 r.

w sprawie propozycji określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim i ich granic

Na podstawie art. 41 ust 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1392 z późn. zm.¹), art. 49 d ust. 1 i 2 w związku z art. 39 ust. 3 pkt 4 i ust. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.²) oraz w nawiązaniu do uchwały Nr LIV/823/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 października 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się następujące propozycje określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim:

1) o znaczeniu ponadregionalnym:

- a) Miejski obszar funkcjonalny ośrodków wojewódzkich – Bydgoszczy i Torunia,
- b) Wiejski obszar funkcjonalny wymagający wsparcia procesów rozwojowych,
- c) Światowy Rezerwat Biosfery „Bory Tucholskie”;

2) o znaczeniu regionalnym:

- a) Miejski obszar funkcjonalny miasta Włocławka,
- b) Miejski obszar funkcjonalny miasta Grudziądz,
- c) Miejski obszar funkcjonalny miasta Inowrocławia,
- d) Obszar funkcjonalny Kujawy – wyspecjalizowana strefa dla rolnictwa,
- e) Obszar funkcjonalny Bory Tucholskie,
- f) Obszar funkcjonalny realizacji nowego stopnia wodnego na Wiśle,
- g) Obszar funkcjonalny przełamania zapaści społeczno-gospodarczej wschodniej części województwa,
- h) Obszar funkcjonalny aktywizacji gospodarczej korytarza transportowego autostrady A1.

2. Granice obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym zostały przedstawione w załączniku Nr 1 do uchwały.

§ 2. Propozycje określenia granic obszarów funkcjonalnych, o których mowa w § 1, zostaną przedstawione jednostkom samorządu terytorialnego położonym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i poddana opiniowaniu na konferencji, o której mowa w art. 49d ust. 3 i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

---

¹ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2015 r. poz. 1890.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 443, poz. 774, poz. 1265, poz. 1434, poz. 1713, poz. 1777, poz. 1830 i poz. 1890.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Przedmiotem regulacji jest propozycja określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim i ich granic.

2. Podstawa prawna:

Podstawę prawną określenia obszarów funkcjonalnych stanowi:

- 1) art. 49d ust 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej „upzp”) wskazujący samorząd województwa jako właściwy do określenia obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym oraz ich granic,
- 2) art. 39 ust. 3 pkt 4 i art. 39 ust. 6 upzp, nakazujący uwzględnić w planie zagospodarowania przestrzennego województwa granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym, a dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego sporządzić plan zagospodarowania przestrzennego jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

3. Konsultacje ustawowe:

Propozycja określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim zostanie przedstawiona jednostkom samorządu terytorialnego znajdującym się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które wyrażą o niej swoją opinię podczas konferencji opiniującej - zgodnie z art. 49d ust 3 i 4 upzp. Ostateczne granice obszarów funkcjonalnych zostaną określone po uzyskaniu ww. opinii.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Obszar funkcjonalny, zgodnie z upzp to „obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju”.

Obszary funkcjonalne wiążą się z nowym podejściem do planowania rozwoju - zintegrowanym, uwzględniającym różnorodność uwarunkowań społecznych, gospodarczych i terytorialnych poszczególnych obszarów. Przy planowaniu działań bierze się pod uwagę potencjały endogeniczne (wewnętrzne) obszarów, czynniki egzogeniczne (zewnętrzne) oraz zdolność terytoriów do ich wykorzystania.

Zgodnie z obowiązującymi zapisami zawartymi w upzp wyróżnia się trzy rodzaje obszarów funkcjonalnych, z których dwa są istotne dla sporządzanego planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Są to obszary funkcjonalne:

- 1) o znaczeniu ponadregionalnym – obszary o istotnym znaczeniu dla polityki przestrzennej kraju, które obowiązkowo określa się w planie województwa.
- 2) o znaczeniu regionalnym – obszary o istotnym znaczeniu dla polityki przestrzennej województwa, które mogą, ale nie muszą zostać wyznaczone.

Zarówno obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym jak i regionalnym określa samorząd województwa.

Duże zróżnicowanie województwa kujawsko-pomorskiego pod względem fizyczno-geograficznym, dające podstawy do wyróżnienia licznych obszarów odznaczających się wspólnymi uwarunkowaniami i podobnymi możliwościami rozwoju, spowodowało, iż stwierdzono potrzebę wyznaczenia, obok obligatoryjnych obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, również obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym. Obszary te mają istotne znaczenie dla polityki przestrzennej województwa, a ich wyznaczenie

ma na celu prowadzenie wspólnej polityki ponad granicami administracyjnymi, zmierzającej do wykorzystania potencjału tych obszarów oraz rozwiązania problemów w nich występujących.

Propozycję określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim (zarówno o znaczeniu ponadregionalnym jak i regionalnym) poprzedzono szeregiem analiz, za podstawę prac przyjmując:

- ❖ Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK 2030) - w rozdziale VI zawarta jest tabela prezentująca podział obszarów funkcjonalnych oraz charakterystykę poszczególnych ich typów.
- ❖ Projekt rozporządzenia MliR z dnia 18.11.2014 r. w sprawie szczegółowych warunków określania obszarów funkcjonalnych i ich granic,
- ❖ Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Plan modernizacji 2020+ (SRW) – w szczególności Obszary Strategicznej Interwencji oraz cele rozwoju, dla których interwencja polegać powinna na działaniach o charakterze przestrzennym,
- ❖ Politykę terytorialną województwa kujawsko-pomorskiego będącą istotnym elementem realizacji Polityki spójności UE. Przede wszystkim zwrócono uwagę na istniejące instrumenty realizacji ww. polityki terytorialnej/spójności na terenie województwa, którymi są m.in. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) dla miast Bydgoszcz i Toruń, Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) dla miast: Włocławek, Grudziądz i Inowrocław,
- ❖ Dokumenty i analizy dotyczące delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych opracowane przez różne zespoły, w tym sporządzone na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i na zlecenie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

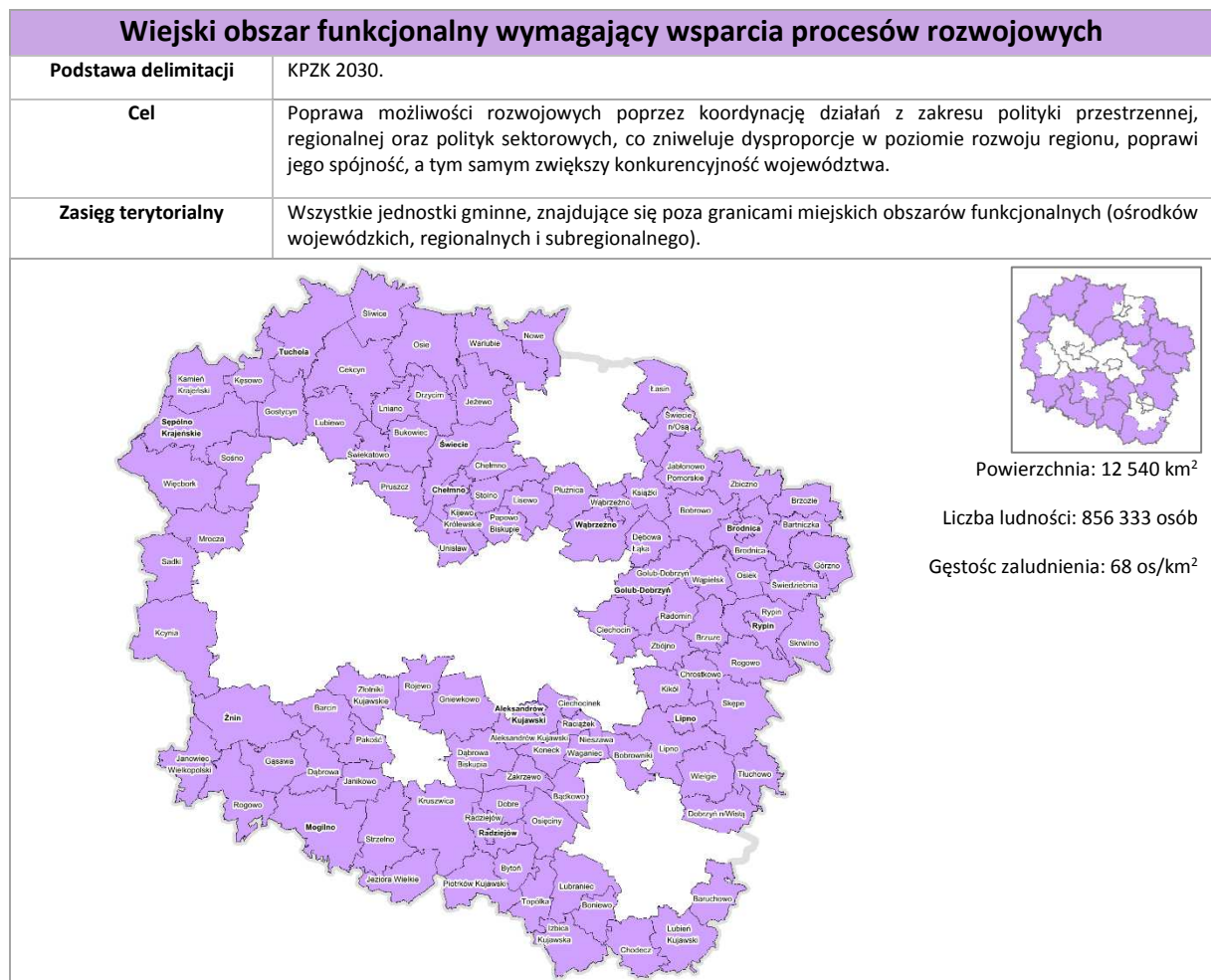
Delimitacji obszarów funkcjonalnych dokonano w oparciu o granice administracyjne gmin. Niezależnie więc od rzeczywistego zasięgu analizowanych zjawisk przestrzennych, obszarem funkcjonalnym objęta zostaje w całości jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której stwierdzono występowanie odpowiednich cech. Takie założenie umożliwia wykorzystanie aktualnych informacji statystycznych, a następnie monitoring ich zmian. Wyjątek stanowi ponadregionalny obszar funkcjonalny szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej, który ze względu na swoją specyfikę nie obejmuje swoim zasięgiem w całości jednostek samorządu terytorialnego, a jego granice przyjęte zostały wg faktycznych granic światowego rezerwatu biosfery „Bory Tucholskie”. Jednocześnie przyjęto zasadę, że jedna gmina może należeć do więcej, niż jednego OF.

5. Ocena skutków regulacji:

Określenie obszarów funkcjonalnych zgodnie z art. 39 ust 3 pkt 4 upzp skutkować będzie określeniem granic i zasad zagospodarowania tych obszarów w planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich - Bydgoszczy i Torunia, zgodnie z art. 39 ust 6 upzp zostanie opracowany plan zagospodarowania stanowiący część Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

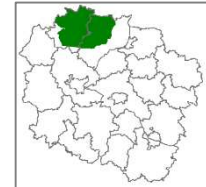
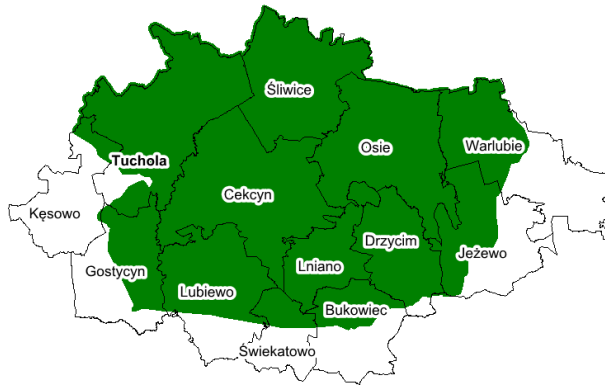
Zgodnie z art. 49f upzp polityka przestrzenna województwa w stosunku do obszaru funkcjonalnego będzie prowadzona w konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego, które są położone na terenie danego obszaru funkcjonalnego.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 27 października 2014 roku podjął uchwałę Nr LIV/823/14 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego - wobec powyższego oraz biorąc pod uwagę ww. kompetencje ustawowe samorządu województwa w sprawie określania obszarów funkcjonalnych oraz w sprawie sporządzania planu województwa, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Obszar funkcjonalny Światowy Rezerwat Biosfery „Bory Tucholskie”

Podstawa delimitacji	KPZK 2030 wskazujące konieczność określenia obszarów kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych, w tym obszarów cennych przyrodniczo. Przyjęto granice obszaru Światowego Rezerwatu Biosfery „Bory Tucholskie” utworzonego 2 czerwca 2010 roku podczas obradującej w Paryżu Międzynarodowej Rady Koordynacyjnej programu Człowiek i Biosfera (MAB).
Cel	Poprawa możliwości rozwojowych przy zapewnieniu ochrony zasobów przyrodniczych poprzez koordynację działań z zakresu ochrony środowiska, ekologii, polityki przestrzennej, regionalnej oraz polityki sektorowych, co pozwoli na integrację rozwoju społeczno-gospodarczego z potrzebami ochrony przyrody.
Zasięg terytorialny	4 gminy w całości: Cekcyn, Lniano, Osie i Śliwice, 9 gmin w części: Bukowiec, Drzycim, Gostycyn, Jeżewo, Kęsowo, Lubiewo, Świekatowo, Tuchola i Warlubie.

Powierzchnia: 1 464 km²

Liczba ludności: ok. 50 500 osób

Gęstość zaludnienia: ok. 34 os/km²

Miejski obszar funkcjonalny miasta Włocławka

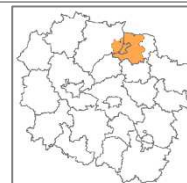
Podstawa delimitacji	KPZK 2030, Polityka terytorialna, wyniki badań i opracowań prowadzonych przez kilka instytucji/jednostek, w tym funkcjonujący OSI.
Cel	Zacieśnianie związków funkcjonalnych wewnątrz obszaru, tworzenie wspólnie z OF Bydgoszczy i Torunia silnych powiązań sieciowych. Niwelowanie konfliktów funkcjonalnych oraz zwiększenie potencjału społecznego i gospodarczego.
Zasięg terytorialny	Włocławek (gmina miejska), Brześć Kujawski, Chocień, Fabianki, Lubanie, Kowal (gmina miejska), Kowal (gmina wiejska), Włocławek (gmina wiejska).

Powierzchnia: 820 km²
 Liczba ludności: 162 395 osób
 Gęstość zaludnienia: 198 os/km²

Miejski obszar funkcjonalny miasta Grudziądza

Podstawa delimitacji	KPZK 2030, Polityka terytorialna, wyniki badań i opracowań prowadzonych przez kilka instytucji/jednostek, w tym funkcjonujący OSI.
Cel	Zacieśnianie związków funkcjonalnych wewnątrz obszaru, tworzenie wspólnie z OF Bydgoszczy i Torunia silnych powiązań sieciowych. Niwelowanie konfliktów funkcjonalnych oraz zwiększenie potencjału społecznego i gospodarczego.
Zasięg terytorialny	Grudziądz (gmina miejska), Grudziądz (gmina wiejska), Dragacz, Gruta, Radzyń Chełmiński, Rogóźno.

Powierzchnia: 666 km²
 Liczba ludności: 132 098 osób
 Gęstość zaludnienia: 198 os/km²

Miejski obszar funkcjonalny miasta Inowrocławia

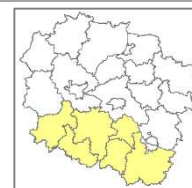
Podstawa delimitacji	KPZK 2030, Polityka terytorialna, wyniki badań i opracowań prowadzonych przez kilka instytucji/jednostek, w tym funkcjonujący OSI.
Cel	Zacieśnianie związków funkcjonalnych wewnątrz obszaru, tworzenie wspólnie z OF Bydgoszczy i Torunia silnych powiązań sieciowych. Niwelowanie konfliktów funkcjonalnych oraz zwiększenie potencjału społecznego i gospodarczego.
Zasięg terytorialny	Inowrocław, Inowrocław (gmina wiejska).

Powierzchnia: 202 km²
 Liczba ludności: 86 159 osób
 Gęstość zaludnienia: 427 os/km²

Obszar funkcjonalny Kujawy - wyspecjalizowana strefa gospodarcza dla rolnictwa

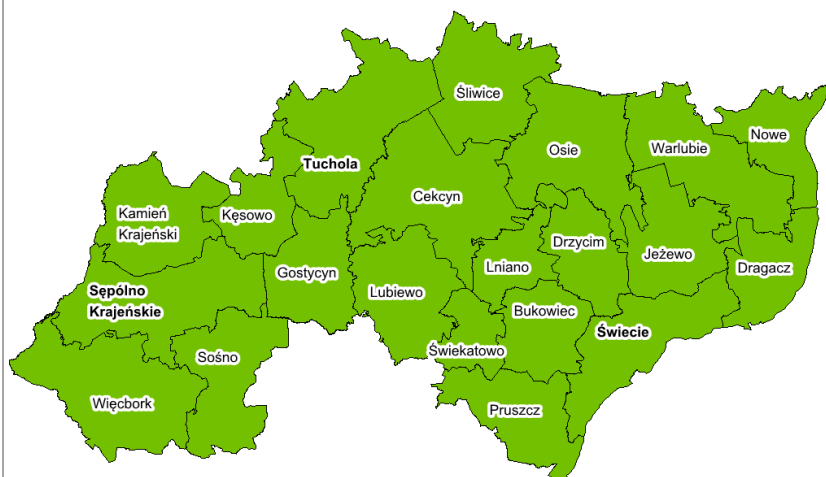
Podstawa delimitacji	SRW, w której obszar ten identyfikuje się jako obszar strategicznej interwencji (OSI). Nie zaliczono gminy Fabianki, która wykazuje cechy gminy intensywnie urbanizującej się (strefa podmiejska Włocławka), ponadto odgródzonej od pozostałej części obszaru korytem rzeki Wisły.
Cel	Prowadzenie skoordynowanej polityki prowadzącej do zwiększenia efektywności rolnictwa południowej części województwa, poprzez poprawę warunków przyrodniczych prowadzenia gospodarki rolnej, w tym zwłaszcza poprawę warunków wodnych, jako odpowiedź na identyfikowany problem deficytu wody w okresie wegetacyjnym.
Zakres terytorialny	Gminy powiatów: aleksandrowskiego, inowrocławskiego, mogileńskiego, radziejowskiego, żnińskiego, włocławskiego (z wyłączeniem gminy Fabianki).

Powierzchnia: 5 365 km²
 Liczba ludności: 454 490 osób
 Gęstość zaludnienia: 85 os/km²

Obszar funkcjonalny Bory Tucholskie

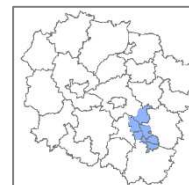
Podstawa delimitacji	SRW, w której obszar ten wyznaczono jako OSI oraz istniejące powiązania funkcjonalne terenu.
Cel	Prowadzenie skoordynowanej polityki skutkującej wzrostem wykorzystania endogenicznego potencjału obszaru wyrażającego się bardzo dużym udziałem powierzchni leśnych oraz powierzchni chronionych i wynikających z nich specjalizacji w kierunku rozwoju leśnictwa i przetwórstwa drewna oraz działalności turystycznych.
Zasięg terytorialny	Gminy powiatów: sępoleńskiego, świeckiego i tucholskiego.

Powierzchnia: 3 340 km²
 Liczba ludności: 189 775 osób
 Gęstość zaludnienia: 57 os/km²

Obszar funkcjonalny realizacji nowego stopnia wodnego na Wiśle

Podstawa delimitacji	SRW, w której obszar ten wchodzi w skład OSI. Dodatkowo do obszaru zostało włączone miasto Ciechocinek, które mimo, iż nie będzie bezpośrednio sąsiadować ze zbiornikiem to jednak może być beneficjentem zmian w przestrzeni społeczno-gospodarczej.
Cel	Kształtowanie zagospodarowania dla wykorzystania potencjału endogenicznego, który będzie następstwem realizacji stopnia wodnego na Wiśle, poniżej Włocławka. Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego i energetycznego, poprawa stosunków wodnych oraz bezpieczeństwo techniczne istniejącego stopnia wodnego we Włocławku.
Zasięg terytorialny	Bobrowniki, Czernikowo, Fabianki, Lubanie, Nieszawa, Raciążek, Waganiec, Ciechocinek, Włocławek (gmina miejska).

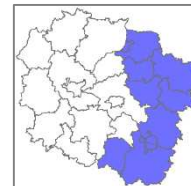
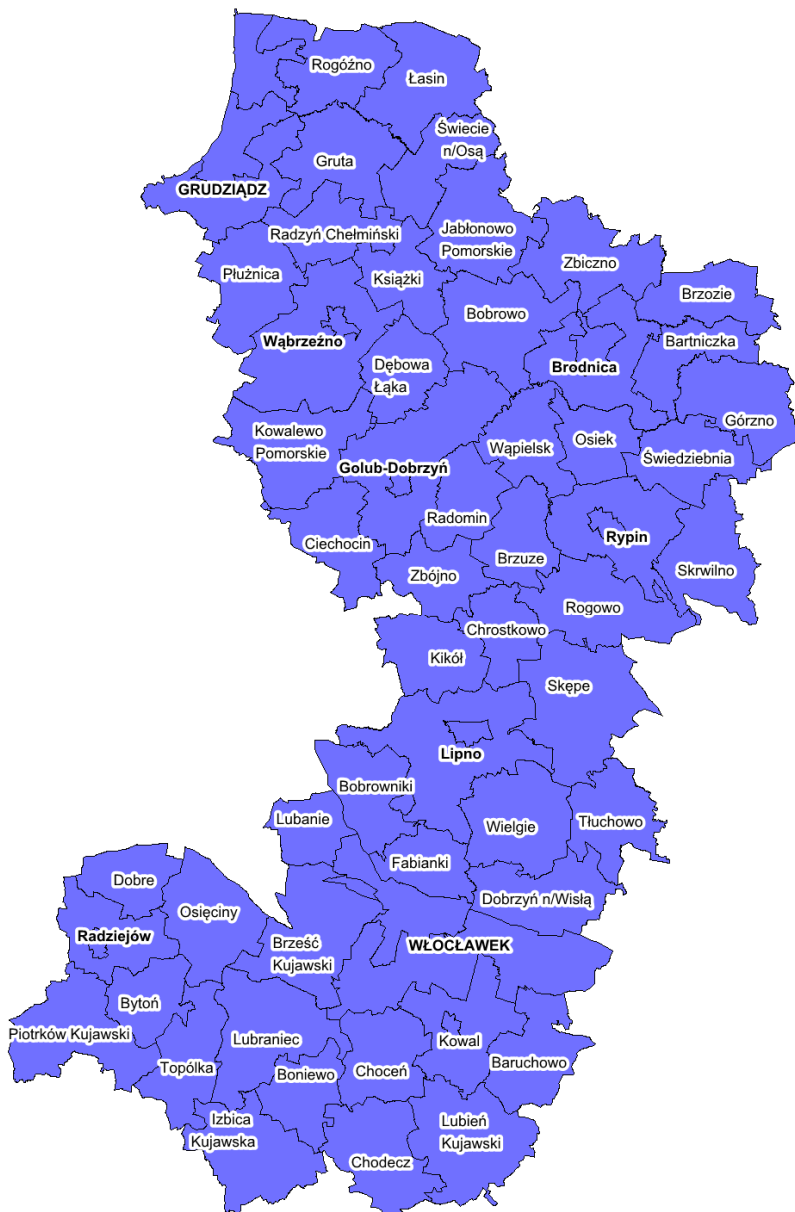
Powierzchnia: 607 km²
 Liczba ludności: 160 920 osób
 Gęstość zaludnienia: 265 os/km²

Obszar funkcjonalny przełamania zapaści społeczno-gospodarczej wschodniej części

województwa

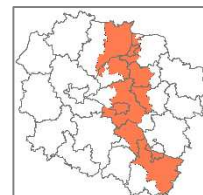
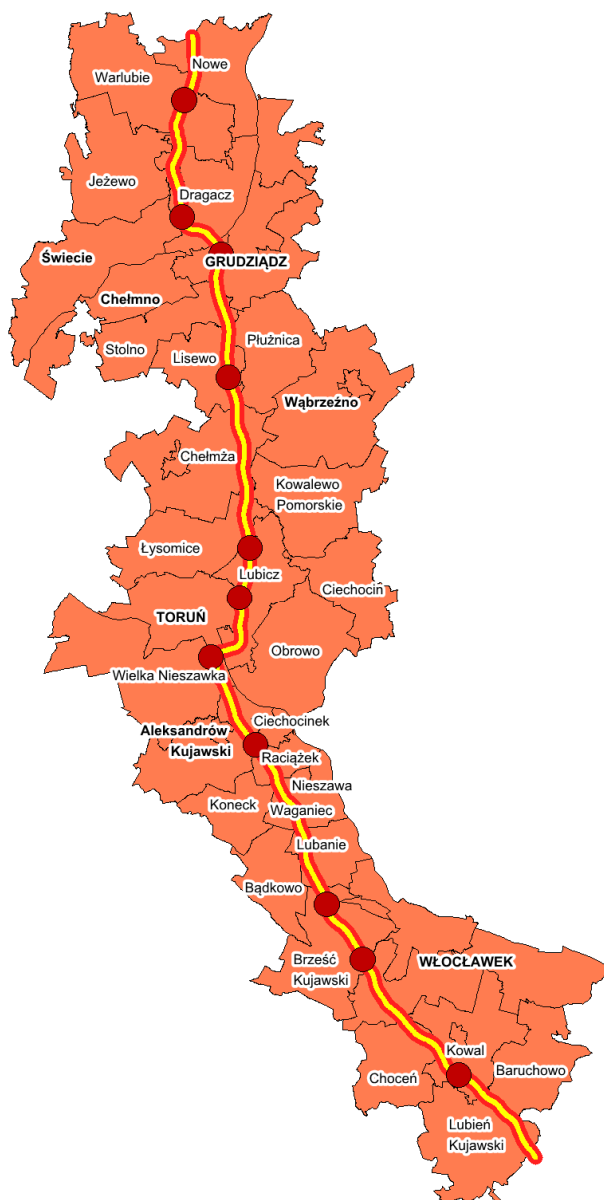
Podstawa delimitacji	SRW, w której obszar ten identyfikuje się jako obszar strategicznej interwencji (OSI).
Cel	Nadanie impulsów rozwojowych wschodniej części województwa, zarówno poprzez działania na rzecz głównych ośrodków miejskich (Włocławek i Grudziądz, które powinny pełnić szczególną rolę w stymulowaniu rozwoju społecznego i gospodarczego otaczających powiatów), jak też wobec terenów wiejskich i pozostałych miast wskazanego obszaru (w tym miast powiatowych).
Zasięg terytorialny	Gminy powiatów: grudziądzki, wąbrzeskiego, golubsko-dobrzyńskiego, brodnickiego, rypińskiego, lipnowskiego, włocławskiego i radziejowskiego oraz miasta Włocławek i Grudziądz.

Powierzchnia: 6 708 km²
 Liczba ludności: 650 029 osób
 Gęstość zaludnienia: 97 os/km²

Obszar funkcjonalny aktywizacji gospodarczej korytarza transportowego autostrady A1

Podstawa delimitacji	SRW, w której jednym z celów strategicznych jest zagadnienie gospodarka i miejsca pracy. Do działań wspierających rozwój gospodarczy zalicza się m.in. tworzenie przestrzeni inwestycyjnej. Obszary przywęzłowe w pobliżu dróg szybkiego ruchu stanowią atrakcyjną lokalizację terenów inwestycyjnych.
Cel	Prowadzenie skoordynowanej polityki prowadzącej do rozwoju terenów inwestycyjnych wzdłuż przebiegu autostrady A1.
Zasięg terytorialny	Aleksandrów Kujawski (gmina miejska), Aleksandrów Kujawski (gmina wiejska), Baruchowo, Bądkowo, Brześć Kujawski, Chełmno (gmina wiejska), Chełmża (gmina miejska), Chełmża (gmina wiejska), Chocień, Ciechocin, Ciechocinek, Dragacz, Grudziądz (gmina miejska), Grudziądz (gmina wiejska), Jeżewo, Koneck, Kowal (gmina miejska), Kowal (gmina wiejska), Kowalewo Pomorskie, Lisewo, Lubanie, Lubicz, Lubień Kujawski, Łysomice, Nieszawa, Nowe, Obrowo, Płużnica, Raciążek, Stolno, Świecie, Toruń, Waganiec, Warlubie, Wąbrzeźno (gmina miejska), Wąbrzeźno (gmina wiejska), Wielka Nieszawka, Włocławek (gmina miejska), Włocławek (gmina wiejska).

Powierzchnia: 4 159 km²
 Liczba ludności: 727 609 osób
 Gęstość zaludnienia: 175 os/km²